

Niculescu. A dori să preiei „ștafeta” de la o asemenea personalitate odată cu premiul acordat, pare o tentativă temerară; și-a asumat-o însă, cu succes, românul-suedez Cristian Marina, care s-a prezentat cu o lucrare a cărei densitate energetică se acumulează prin fuziunea influențelor din sfera jazz-ului și a muzicii populare est-europene. Structurată ciclic (de unde și denumirea de *Intorno*), partitura statuează cele trei instrumente cărora le este destinată într-o postură

unitară, organică, „ce sugerează existența unui super-instrument, mînuit de un unic interpret” (după spusele autorului), sarcină de care membrii trioului s-au achitat onorabil, lucrarea fiind propusă spre audiere în încheierea scurtului program muzical oferit.

Am mai ascultat, cu acest prilej, *Trioul pentru clarinet, violă și pian* de Velislav Zaimov (actualul președinte al Uniunii Compozitorilor din Bulgaria), oaspete al „Săptămânii Muzicii Contemporane” 2006) ale cărui ecouri postromantice au relaționat pozitiv cu factura de orientare pronunțat neoclasică a ansamblului, și *Le Tombeau de Mozart* – trio pentru vioară, clarinet și pian compus de finlandezul Jukka Tiensuu în manieră postmodernă, pagini

componistice care s-au juxtapus celei semnate de Cristian Marina, reliefând dimensiunile unui portret instrumental colectiv al cărui crez rămâne promovarea muzicii de calitate.

Loredana BALTAZAR

Pas în doi

Unul din recitalurile unanim apreciate ale Săptămânii Muzicii Contemporane – București 2006 a fost cel al duo-ului *Robyn Schulkowski (percuție) – Reinhold Friedrich (trompetă)*.

Este un duo neobișnuit prin alăturarea respectivelor instrumente dar și prin faptul că ambii muzicieni s-au lansat și și-au cucerit renumele pe plan internațional ca soliști – ambii maeștrii în domeniul lor, ambii cu cărți de vizită prestigioase. Robyn Schulkowski este cunoscută în muzica nouă ca percuționistă și compozitoare în timp ce Reinhold Friedrich este cotate ca fiind unul din cei mai renumiți trompetiști contemporani. Au cântat pentru prima oară împreună în anul

1998 iar în urma succesului repurtat și-au continuat linia destinului artistic împreună, în formula inedită dar deja consacrată *percuție-trompetă*. Repertoriul duo-ului este alcătuit din compoziții contemporane, multe din acestea fiind compuse special pentru ei și prezentate în primă auduție (cei doi sunt niște deschizători de drumuri). Din punct de vedere artistic, în binomul constituit Robyn Schulkowski constituie entitatea ludică, dinamică, spectaculară, de angajament – debordând energie, precum și improvizatorică, în timp ce Reinhold Friedrich conturează dimensiunea lirică a duo-ului – emoție, afect, sensibilitate dar și culoare, strălucire și libertate reprezentată mai cu seamă în plan formal de improvizație.

Programul lor a fost amplu – de la „clasicii” muzicii contemporane la prime auduții absolute: „*Sonata For Two Voices*” (percuție și trompetă) de *J. Cage*, „*Zenith*” (percuție solo) de *Iancu Dumitrescu*, „*Paths – In Memoriam Witold Lutoslawski*” (trompetă solo) de *Toru Takemitsu*, „*Pulse*” (percuție și trompetă) de *Christian Wolf*, „*Andamentoso*” (p.a.a. 2006, muzică pentru percuție și trompetă) de *Eugen Wendel*,

„*Improvization*” (Solo-Performance) de *Robyn Schulkowski* și „*Heptade*” (percuție și trompetă) de *Andre Jolivet*.

„Pasul în doi” din debutul recitalului s-a făcut pe fondul intens cromatizat al sonatei lui Cage, prin intermediul căreia s-au rememorat modele formale de esență arhetipală: sonata, fuga, rondo-ul.

Piesa lui Iancu

Dumitrescu reiterează un principiu fundamental, care (conform celor menționate de compozitor) apare prima dată aplicat în muzică: „fiecărei cifre-număr îi corespunde la nivel muzical un ritm anume ... Spre a înțelege esența acestui principiu, interpretul trebuie să se angajeze într-un adevărat proces de inițiere... pentru a descoperi esența fiecărui ritm-număr”. Alternanța loviturilor-impactelor cu pauzele aferente constituie ritmurile în integralitatea lor, prin intermediul cărora se face remarcată lucrarea, reprezentând cheia a „*Zenith*”-ului.

„*Paths – In Memoriam Witold Lutoslawski*” de Takemitsu l-a avut ca solist pe Reinhold Friedrich. Alternând intensitățile obișnuite cu surdina, s-a alternat proximitatea cu lontanitatea, prezentul cu trecutul, interiorul cu exteriorul. Lucrarea a „curs” ca o melopee, desfășurată într-un tempo *ad libitum*, având drept climax

sunetele puternice, strălucitoare, sunetele-semnal ale trompetei, „stingerea” realizându-se prin contrast în surdină într-o infinitezimală nuanță de ppp. Reinhold Friedrich cântă impecabil iar acest mic amănunt a făcut ca piesa să sune extraordinar.

„Pulse” de Christian Wolf s-a constituit într-un joc muzical în doi cu formule ritmice, metro-ritmice, ritmico-melodice, intervalice; joc de timbruri, de registre, de ritmuri pregnante cu unele legănate, joc alternând glissando, tremolo, tril, cu ostinso ludic pe acutele trompetei.

„Andamento” a fost singura p.a.a. din recital. O meditație în doi. Ur motiv al suspinului, pasaje descendente, linii cromatice de trompetă cu surdină, urmate de frulato-uri, toate s-au desfășurat pe susținerea percuției, aflată într-o perpetuă mișcare, reprezentând elementul dinamic, tonic al binomului. Ambii partener cresc în ambitus și intensitate, se confruntă prin uimitoare pasaje de virtuozitate, pentru ca finalul să ipostazieze impresii sonore în ppp, chiar și la trompetă în registrul acut, unde încheierea pare ireală. O piesă izbutită, aplaudată, ce și-a găsit în cei doi instrumentiști interpreții ideali.

„Improvization” de Robyn Schulkowski a constituit regalul percuției din recital. Pasiunea formidabilă de a exprima totul prin ritm – timbru/culoare este principala modalitate de a comunica a acestei muziciene.

„Heptade” de Andre Jolivet a încheiat în spirit virtuozic spectacolul celor doi. Cu aluzii la piese clasice și de jazz, purtând în sine, prin numărul șapte un efect simbolic puternic piesa conduce la ideea (de sorginte creștină) unei adevărate împliniri creatoare în șapte trepte/șapte etape. Este cazul lucrării în sine (ca act creator deliberat simbolic) dar și al recitalului celor doi ce a cuprins șapte autori, șapte creații, cea de-a șaptea fiind „Heptade”.

Robyn Schulkowski și Reinhold Friedrich ne-au încântat cu magicul lor pas în doi în artă dar și în dimensiunea sacralului.

Carmen POPA

Classic Meets Jazz: Nicolas Simion & Mosaique

„Unora le place jazz-ul” și, multora, așa cum sunt valorificate variatele deschideri stilistice ale acestei tipologii artistice de către muzicieni excepționali precum saxofonistul Nicolas Simion și pianistul Mircea Tiberian, personalități ale circuitului de valori culturale la nivel european și mondial.

Inițiat în tainele artei dirijorale și ale compoziției după terminarea studiilor universitare, Nicolas Simion a pornit ca autodidact în domeniul jazzistic pentru ca, ulterior, să devină unul din veritabilii „piloni de rezistență” ai acestei forme de exprimare artistică pe plan internațional. Melodist și improvizator de excepție, saxofonistul a avut șansa de a-și confrunta experiența interpretativă cu cea a unora din consacrații genului precum pianistii Mal Waldron (alături de care a